

รัชกาลที่ 4 รับสั่ง นับถือศาสนา ต้องคิดให้ละเอียด ไม่ควรนับถือตามพ่อแม่

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4)

ผู้เขียน กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม

เผยแพร่ วันพุธที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ.2568

รัชกาลที่ 4 รับสั่ง นับถือศาสนา ต้องคิดให้ละเอียด ไม่ควรนับถือตามพ่อแม่

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ก่อนทรงครองราชย์ก็ทรงพระผนวชยาวนานถึง 27 ปี

พระองค์ทรงมีพระราชดำรัสสั่งสอนแก่ผู้นับถือศาสนาพุทธเอาไว้หลายคราว ใน “พระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นเรื่องคำสอน ให้ผู้ปฏิบัติรู้ในทางที่ชอบ” (พิมพ์ฉลองพระเดชพระคุณในการบำเพ็ญกุศลปัญญาสมวาร เจ้าจอมมารดาทรุ่น รัชกาลที่ 4 วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2472) ทรงกล่าวเอาไว้ว่า

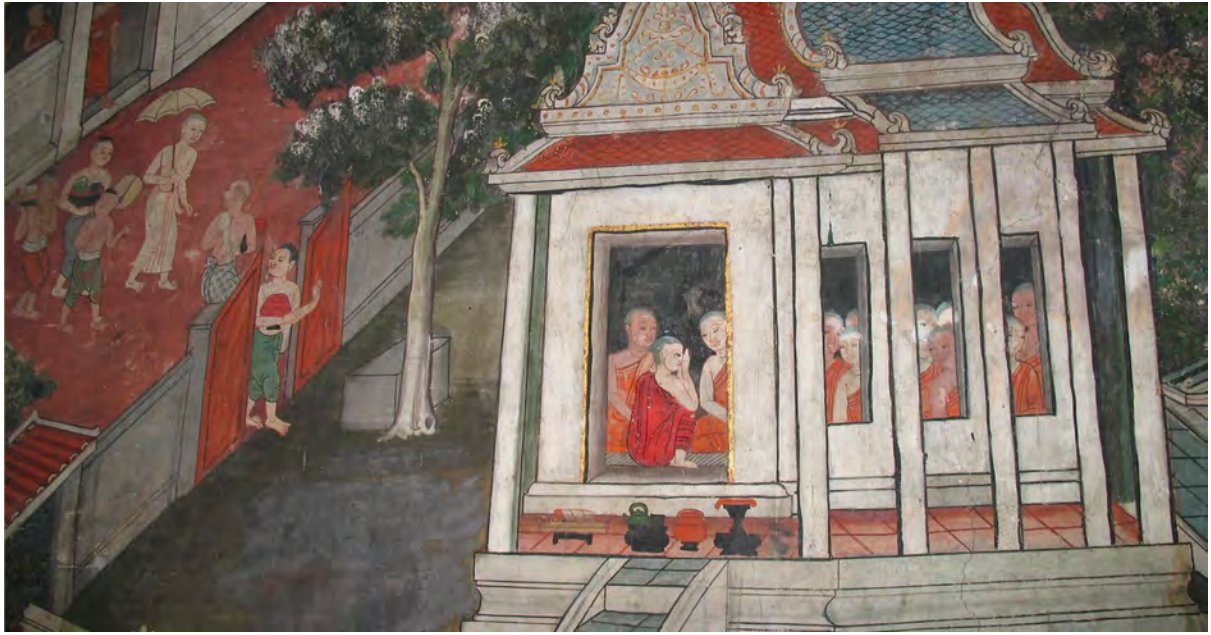
พระสงฆ์สยามในอดีต

“ถ้าบุคคลผู้ใดจะนับถือพระศาสนา บุคคลผู้นั้นจะต้องศึกษาให้รู้จักของทั้งสามอย่าง คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เสียให้ชัด ให้เห็นให้รู้คุณพระศาสนาว่าจะนับถือจะมีประโยชน์อย่างไร

นิสสัยคนทุกวันนี้ทำแต่หยาบหยาบไม่ตรีไม่ตรง ถึงจะนับถือพระศาสนาก็ถือตามบิดามารดาตนเท่านั้น ทราฐูไม่ ว่าพระพุทธเจ้านั้นเป็นอย่างไร พระธรรมนั้นอย่างไร พระสงฆ์นั้นอย่างไร เป็นแต่ได้ยินเขาว่า พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่นับถือ ได้ยินเขาว่าได้ให้เข้าใจของแก่คนมุ่งเหลืองหมเหลืองได้บุญ ได้ยินเท่านั้นแล้วก็ให้ ไป ไม่ได้ตริตrongว่าบุญนั้นอย่างไร

เพราะทำอย่างไรจึงได้บุญ จะนับถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์นั้น จะนับถือทำไม เพราะเหตุไรจึงต้องนับถือ ไม่ตริตrongให้รู้ แล้วก็ไปตามบิดามารดานับถืออย่างนั้น ที่จะเป็นนับถือหามิได้

นับถือเช่นนั้นก็ได้ชื่อว่านับถือตามบิดามารดาเท่านั้น เพราะว่าตัวไม่รู้จักพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นแต่ ทำตามเขาเท่านั้น เพราะอย่างนั้นแหละจึงว่าใครจะนับถือพระศาสนา ต้องตรองให้ละเอียด ให้รู้จักพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ว่าพระพุทธเป็นอย่างไร พระธรรมเป็นอย่างไร พระสงฆ์เป็นอย่างไร พระศาสนาเป็น อย่งนั้น แล้วจึงถวายเป็นข้าพระศาสนา รับข้อปฏิบัติที่เป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า

ภาพพระสงฆ์ในจิตรกรรมฝาผนังภายในหอพระไตรปิฎก วัดบวรนิเวศวิหาร

หมายเหตุ : สะกดตามเอกสารต้นฉบับ

เผยแพร่ในระบบออนไลน์ครั้งแรกเมื่อ 23 กรกฎาคม 2568

https://www.silpa-mag.com/quotes-in-history/article_156026